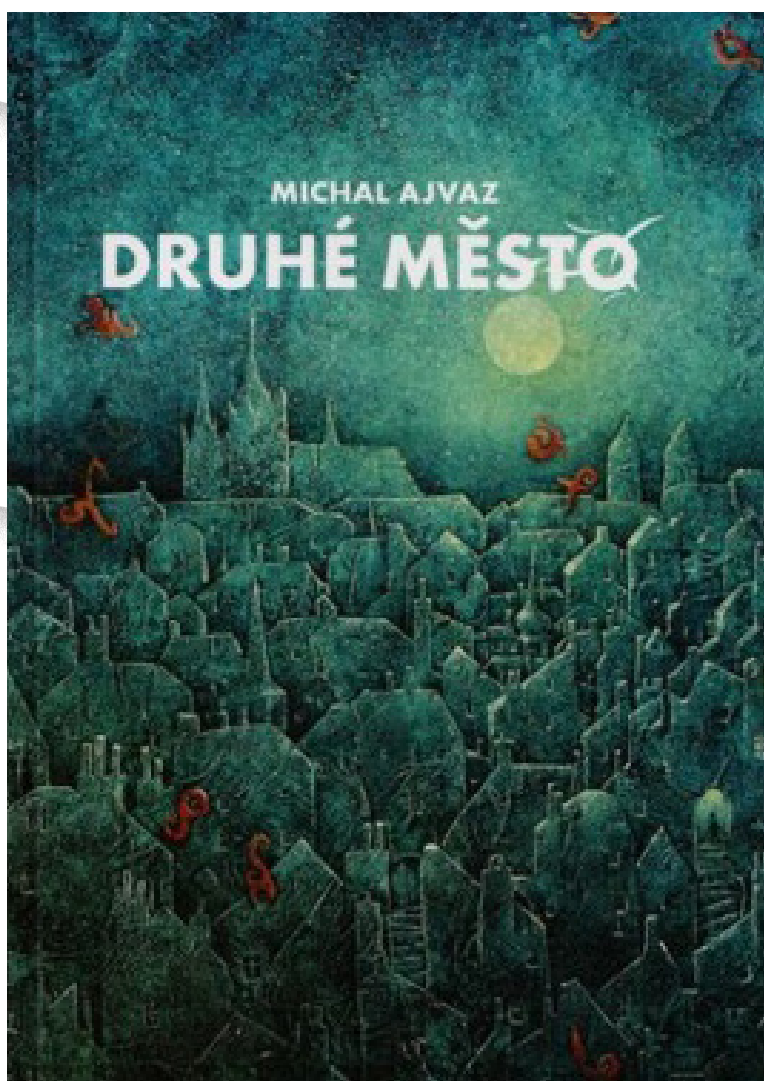

Druhé město

Metodický materiál pro práci
s knihou na SŠ

Tento materiál byl připraven v rámci projektu Czechia 2026 – čestné hostování ČR na Frankfurtském knižním veletrhu.

www.czechia2026.com

Metodické listy pro střední školy a gymnázia zpracovala Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy.

**FRANKFURTER
BUCHMESSE**

PEDAGOGICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Vypracoval

Mgr. Filip Komberec, Ph.D.

Redakce

Eva Čechová

Kniha

AJVAZ, Michal. *Druhé město*. Brno: Petrov, 2005. ISBN 978-80-7227-231-0.

Názvy lekcí

1. Prolínání prvního a druhého města – reálné kulisy Prahy a fantastické motivy
2. Dvojitá tvář reality: první a druhé město

Anotace knihy

Román *Druhé město* (1993) patří k nejvýraznějším prózám Michala Ajvaze a tematizuje město jako mnohohrstevnatý, tajemný a imaginativní prostor. Vypravěč se během svého putování Prahou postupně setkává s existencí „druhého města“ — skryté vrstvy reality, která se objevuje v meziprostorech známých míst, v podzemí, chodbách, opuštěných zákoutích i za hranicí běžného vnímání.

Ajvazova próza propojuje prvky fantastiky, filozofické alegorie, iniciačního románu i románu cesty. Román tematizuje hranici mezi známou realitou a její skrytou vrstvou a ukazuje, že svět nemusí být jednoznačný ani plně poznatelný. Fantastické prvky zde nevystupují jako oddělený svět, ale prorůstají každodenní realitou a narušují jistotu běžného vnímání.

Druhé město je dnes považováno za jedno z klíčových děl české prózy 90. let. Originálním způsobem propojuje postmoderní poetiku, imaginaci, filozofické otázky i specifickou atmosféru Prahy jako prostoru tajemství, proměny a hledání skrytých významů.

Téma prolínání realistického a fantastického světa může být studentům blízké také z dalších literárních děl pracujících s motivem „druhého světa“, například z *Letopisů Narnie*, *Nekonečného příběhu* nebo moderní fantastiky.

Obálku knihy i ilustrace vytvořil český výtvarník Pavel Čech.

Anotace lekcí

Obě lekce jsou zaměřeny na interpretaci motivu druhého města a na způsob, jakým Ajvaz propojuje realistické kulisy Prahy s fantastickými, snovými a znepokojivými prvky.

Žáci prostřednictvím práce s textovými ukázkami sledují proměnu prostoru, postav i perspektivy vypravěče a formulují vlastní interpretační hypotézy týkající se významu druhého města a vztahu reality a imaginace.

První lekce se soustředí především na prolínání realistického a fantastického prostoru a na proměnu známých pražských míst v tajemný a znepokojivý svět druhého města.

Druhá lekce tematizuje dvojí perspektivu reality a sleduje proměnu postav, které existují současně v běžném i fantastickém světě.

Obě lekce rozvíjejí interpretační dovednosti, práci s konkrétními textovými místy, schopnost formulovat interpretační hypotézy a vedou žáky k uvědomění, že literatura může prostřednictvím imaginace zpochybňovat samozřejmost našeho vnímání reality.

Cílová skupina

Lekce jsou určeny pro studenty středních škol, ideálně pro 4. ročník gymnázií nebo odpovídající ročníky středních odborných škol. Román lze zařadit do výuky v rámci tematických celků věnovaných postmoderní literatuře nebo české próze 90. let 20. století.

Text je vhodný také pro tematickou výuku zaměřenou na vztah reality a fantastična, imaginaci, motiv „dvojího světa“ nebo otázky lidského poznání a nejistoty.

Díky práci s imaginací, prostorem, perspektivou a interpretací je možné lekce využít i obecněji pro rozvoj čtenářských, interpretačních a argumentačních dovedností.